

Deanu guolledeoalloguovllu njuolgadusat

1 §

Namma, ruoktobáiki ja doaibmaguovlu

Guolledeoalloguovllu namma lea Tenon kalatalousalue/Deanu guolledeoalloguovlu ja dan hálldahusa ruoktobáiki lea Ohcejohka.

Guolledeoalloguovlu sistisdoallá Deanu čázádaga Suoma bealte oktan oalgejogaiguin. Kártamieldus 1. Guolledeoalloguovllu čáhceviidotat lea oktiibuot 19 629 hektára.

2 §

Dárkuhus ja doaimmat

Guolledeoalloguovllu dárkuhussan lea ovddidit iežas guovllus guolledeoalu sihke ovdánahttit lahtuidis oktasašbarggu guolleopmodaga bisteavaš geavahusa ja divšu ordnema várás sihke Deanuleagi sápmelaččaid ja sin manisboahttiid bivdu dorvvasteapmi ja ovddideapmi.

Guolledeoalloguovllu doaimmat leat guolástanlágá (379/2015) mearrádusaid mielde:

1) guolleriggodaga bisteavaš geavaheapmi ja dikšuma plánen;

- geavahan- ja dikšunplánaevttohusa dahkan, dohkkehuvvon plána ollašuhttin ja dan váikkuhusaid čuovvun;

3) guolleriggodaga geavaheapmái ja dikšumii guoskevaš dieđiheapmi;

4) bivdogozihami lágideapmi;

5) bivdu ja guollenáliid dikšundoaibmabijuid čuovvundieđuid čoaggin;

- bivdu oktilašlohpégovlluid čohkkema ovddideapmi astoágge ja gávppálaš bivdu dárbbuide;

7) doaimmat, maid čáhceguovllu eaiggádat leat sirdán guolledeoalloguvlui;

8) vuoggabivddus čoggon buhtadusruduđaid juohkin čáhceguovllu eaiggádiidda;

- 9) eará ealáhus-, johtolat –ja birasguovddáža boađusstivremii sihke guolástanláhkii vuodđuduvvi doaimmat.

Lassin guolledeoalloguovllu doaimmat leat Suoma ja Norgga gaskasaš Deanu čázádaga bivdosohpamuša láhkaásahansuorgái gullevaš mearrádusaid fápmuibidjama ja heiveheami birra addojuvvon lága goasge fámus leahkki mearrádusa mielde :

- vástdit Deanu bivdolobiid vuovdima lágideamis, ja
- doaibmat čáhcejohtinfievroregisteris addojuvvon lága 28 § 1 momeanttas dárkuhuvvon Deanu soahpamušregistrejeaddjin.

3 §

Guolledeoalloguovllu lahtut ja čoahkkinovaldasteedjiid válljen

Guolledeoalloguovllu lahtut leat guovllu bivdovuoigatvuodđaid hálldašeaddjit ja riikaviidosaš guolástansuorggi searvvit.

Čuovvovaš guolledeoalloguovllu lahtuiguin lea vuogatvuhta ovta ovddasteaddjái oktasaščoahkkimis:

1) osolašgoddi, mas lea čáhceguovlu uhcimustá 50 hektára;

- osolašgottiide gulakeahes, viidodaga dáfus uhcimustá 50 hektára sturrosaš čáhceguovlluid eaiggádat;
- dakkár guolledeoalloguvlui gullevaš osolašgottiid dahje osolašgottiide gulakeahes čáhceguovlluid eaiggádiid oktasašsearvamat, maid hálldašan čáhceguovlluid ollislaš viidodat lea uhcimustá 50 hektára; jogas goittotge uhcimustá 30 hektára;
- guolástanlágá 23 §: 2 momeanttas oaivvilduvvon riikkadási guolástansuorggi organisašuvdna, earret lustabivdiid ovddasteaddji organisašuvnna, mas lea vuogatvuhta guovtta ovddasteaddjái.

Sierraákkat bivdoovdduid hálldašeaddjiiguin lea vuogatvuohta oktasaščoahkkimis ovtta oktasaš ovddasteaddjái.

Registrejuvvon guvllolaš ovttastusain, maid ulbmilin lea ovddidit biras- dahje luonddusuodjaleami ja man njuolggadusaid mielde ásahuvvon doaibmaguovllu guolástanguovlu dahje oassi das lea, sihke Sámedikkis lea guolledoalloguovllu oktasaščoahkkimis vuogatvuohta ovtta ovddasteaddjái, geas lea čoahkkimis mieldeorrun- ja hállanriekti muhto ii jienastanriekti.

Guolledoalloguovllu lahtut válljejít ovddasteaddjiideaset iežas njuolggadusaid mielde. Oktasaščoahkkimis čoahkkinovddasteaddjiid galgá čájehit iežas hállan- ja jietnaválddi beavdegirjeváldosin dahje váldegirjjiin ja dárbašlaš giddodaga eaiggádeami guoskevaš ášsegirjjiiguin.

Guolledoalloguovllus lea vuogatvuohta bovdet oktasaščoahkkimii ášshedovdiid, geain lea čoahkkimis mieldeorrun- ja hállanriekti.

4 §

Doaibmaorgánat ja ovddasvástádus

Guolledoalloguovllu doaibmaorgánat leat oktasaščoahkkin, stivra ja doaimmajodíheaddji.

Guolledoalloguovllu doaibmaorgána lahtu ja doaibmaolbmo galgá divššodettiinis almmolaš hálldahusdoaimma čuovvut hálldahuslága, giellalága, sámi giellalága ja eiseválddiid doaimma almmolašvuoda birra addojuvvon lága. Guolledoalloguovllu doaibmaorgána lahttui ja doaibmaolbmuí heivehuvvojít rihkusvuogatvuodalaš virgevástui guoskevaš njuolggadusat dalle, go sii almmolaš hálldahusdoaimma divššodettiin geavahit almmolaš válddi.

5 §

Oktasaščoahkkin ja čoahkkáibovden

Guolledoalloguovllu oktasaščoahkkin dollojuvvo jahkásacčat njukčamánu loahpa rádjai. Čoahkkimiid bovde čoahkkái guolledoalloguovllu stivra.

Badjelmearálaš oktasaščoahkkima galgá doallat, go guolledoalloguovllu oktasaščoahkkin lea nu mearridan, guolledoalloguovllu stivra geahččá dan dárbašlažžan dahje dat lea dárbašlaš guolledoalloguovllu oktasaščoahkkima, stivrra dahje doaimmajodíheaddji mearrádusa guoskevaš vuigengáibádusa giedahallama várás dahje jos uhcimustá 1/10 searvvi jietnavuoigadahtton lahtuiguin dan birra almmuhanášsi giedahallama várás gáibida.

Girjjálaš almmuhus guolledoalloguovllu oktasaščoahkkima birra galgá sáddejuvvot boastta dahje šleádgaboadstta bokte uhcimustá 14 jándora ovdal čoahkkima juohke jietnavuoigadahtton lahttui, gean čujuhus lea diedus. Čoahkkinbovdehusa galgá seamma áiggis doaimmahuvvot guolledoalloeiseváldái. Lassin čoahkkinbovdehus almmuhuvvo guolledoalloguovllu interneahttiiddus.

Čoahkkinbovdehusas galgá máinnašit čoahkkima áigi ja báiki, čoahkkimis giedahallon ášsit sihke gos ja goas čoahkkimis čallojuvvon beavdegirji dollojuvvo áššáiosolaččaid oaidnin láhkai.

6 §

Guolledoalloguovllu oktasaščoahkkima doaibma

Guolledoalloguovllu oktasaščoahkkin:

- vállje stivrralahtuid geat leat earrovuorus sihke ovtta stivrra lahtuiguin ságadoallin ja ovtta lahtu várreságadoallin;
- vállje ruhtadoallodárkkisteaddji ja jos ruhtadoallodárkkisteaddjin ii válljejuvvo rehketdoallodoaimmahat, várreruhtadoallodárkkisteaddji;
- mearrida ruhtadoalloloahpaheami ja jahkečilgehusa nannemis ja vástufriddjavuođa miediheamis stivrii ja eará vásstolaš olbmuide;
- nanne jahkásáš doaibma- ja ruhtageavahanplána sihke jagi guhkit áiggi guoskevaš doaibmaplána;
- nanne evttohusa geavahan- ja dikšunplánan;
- nanne evttohusa guolledoalloguovllu njuolggadussan;
- nanne buhtadusrúðaid juohkima čáhceguovllu eaiggádiidda;
- mearrida guolledoalloguvlui máhcahuvvon buhtadusrúðaid geavaheamis;
- mearrida oktasaščoahkkima, stivrra ja doaimmajodíheaddji mearrádusa njulgemiš.

7 §

Jienastanvuohki

Guolledoallogouovllu oktasačoahkkimis lea guđege uhcimustá 1 000 hektára čáhceguovloopmodaga ovddas ovddasteaddjis golbma jiena, uhcimustá 500 muhto vuollel 1 000 hektára čáhceguovloopmodaga ovddas ovddasteaddjis guokte jiena ja eará lahtuid ovddas ovddasteaddjis okta jietna.

Okta olmmoš sáhttá seamma áigge doaibmat eanemustá golmma (3) jietnaválddálaš lahtu ovddasteaddjin ja geavahit sidjiide gullevaš jietnaválddi. Smávva čáhceguovlluid oktiisearvan gehččojuvvo dán oasil ovttas oktan jietnaválddálaš lahtun.

Oktasačoahkkimii sáhttet oassálastit stivrra dahje guolledoallogouovllu čoahkkimii nu mearridettiin maid diehtojohtolatoktavuođa bokte.

Guolledoallogouovllu oktasačoahkkima ášsit giedžhallojuvvojít evttohuslistu ortnega mielde, jos čoahkkimii ii nuppe láhkai mearrit. Áššiid giedžhallama vuodđun lea guolledoallogouovllu stivrra evttohus. Čoahkkimis giedžhallojuvvon ášsis galgá várret dilálašvuoda ságastallat dan manjnjá, go ášsi lea ovdanbuktojuvvon. Dán manjnjá ságadoalli galgá almmuhit ságastallama nohkan. Jos ášsis leat ovtaaoivilis dahje dahkkojuvvon vuosteevttohusa eai leat guottihan, ášsi gehččojuvvo mearriduvvon evttohusa mielde. Eará dáhpáhusas ságadoalli galgá gávn nahit dahkkon evttohusaid, maid eai guottiheami vailuma dihte váldde jienastan láhkai ja evttohusat, maid birra galgá jienastit. Dán manjnjá son galgá doalvut čoahkkimii dohkkehan láhkai jienastanvuogi ja, jos jienastusaid galgá čađahit máŋgaid, jienastanortnega, sihke dahkat jienastanevttohusa. Jienastusa galgá čađahit almmolaččat. Jienastusa vuodđul ságadoalli galgá gávn nahit mearrádussan boahtán dan oaivila, man bealis lea addojuvvon eanemusat jienat. Jienaid manadettiin dássidit, čoavdá ságadoalli oaivil.

Válgas válljejuvvojít eanemusat jienaid ožžon. Jienaid manadettiin dássidit válga čovdojuvvo vurbbiin.

Válga čađahuvvo giddejuvvon lihpuiguin.

8 §

Guolledoallogouovllu stivra

Guolledoallogouovllu stivrii gullet čieža lahttu. Stivralahtu doaibmabadji lea golbma jagi. Stivrra lahtuin válljejuvvo jahkásáččat goalmmádas. Guovtti vuosttas lagi stivralahtuid earrovoru čovdojuvvo vurbbiin. Stivra sáhttá válljet gaskkastis dárbašlažžan gehččojuvvon doaibmaolbmuid.

Stivra čoahkkana ságadoalli, dahje go ságadoalli lea easttalaš, várreságadoalli bovdehusas. Stivra lea mearridanválddálaš, go olaheimis leat stivrra ságadoalli dahje várreságadoalli sihke eará lahtuin uhcimustá bealli.

Stivrra čoahkkimiin galgá doallat beavdegirji, masa merkejuvvojít mieldeorrut ja mearrádusa dahkamii oassálastit sihke dahkkojuvvon mearrádusat.

9 §

Guolledoallogouovllu stivrra doaimmat

Guolledoallogouovllu stivrra bargun leat:

- válmmaštallat áššiid, mat galget giedžhallot oktasačoahkkimis, ollašuhttit mearrádusaid;
- ollašuhttit geavahan- ja dikšunplánii gullevaš doaimmaid ja reporteret plánejuvvon ulbmiliid ollašuvvamiin birra;
- addit diehtun mearrádusaid;
- ordnet bivdogozihandoaimmaide laktáseaddji doaimmaid dikšuma; ja
- nammadit ja earuhit doaibmajodíheaddji.

10 §

Doaibmajodíheaddji doaimmat

Doaibmajodíheaddji dikšu guolledoallogouovllu beaivválaš hálddahusa stivrra rávvagiid ja mearrádusaid mielde. Doaibmajodíheaddjis lea guolledoallogouovllu nammačállinriekti.

Doaibmajodíheaddji vástida das, ahte guolledoallogouovllu ruhtadoallu lea lága mielde lágiduvvon ja rudaiddikšun luohtehahtiláhkái ordnejuvvon. Doaibmajodíheaddji galgá addit stivrii ja dan lahtuide dieduid, mat leat dárbašlaččat stivrra doaimmaid dikšuma dihte.

Doaibmajodíheaddjis lea vuogatvuhta leat mielde stivrra čoahkkimis ja geavahit doppe hállanválddi, jos stivra ii mearrit nuppe láhkai.

11 §

Beavdegirji ja diehtunaddimat

Guolledoallogouovllu oktasaščoahkkimis galgá doallat beavdegrirji, masa merkejuvvojít čoahkkima áigi ja báiki, mielde leahkki lahtut, čoahkkimis giedħallojuvvon ášsit, dahkkojuvvon mearrádusat ja dáhpáhuvvan jienastusat.

Beavdegrirji galgá ságadoalli ja beavdegrjedoalli vuolláičállit ja beavdegrjedárkkisteaddjiid dárkkistit ja dahkat dárkkistanmerkemiin oktan vejolaš fuopmášahyttiiguin, jos gárvvis beavdegrirji ii lohkkojuvvu jitnosit čoahkkima loahpas.

Dárkkistuvvon beavdegrirji dollojuvvo áššáiosolaččaid oaidnin láhkai čoahkkinbovdehusas máinnašuvvon báikkis ja bovdehusas máinnašuvvon beaivvi rájes uhcimustá 14 beaivvi áigge.

Guolledoallogouovllu mearrádusat gulahuvvojít guolledoallogouovllu interneahttasiiddus.

12 §

Doaibmaolbmot

Guolledoallogouovllus sáhttet leat bivdogoziheaddjt ja eará doaibmaolbmot, maid guolledoallogouovllu stivra válđá bargui ja luoitá frijan sin doaimmain.

13 §

Doaibma- ja ruhtadoallobadji

Guolledoallogouovllu doaibma- ja ruhtadoallobadji lea kaleandarjahki. Guolledoallogouovllu konttuid ja jahkečilgehusa galgá addit ruhtadoallokkisteaddjái dutkan láhkai guovvamánu loahpa rádjai.

Ruhtadoallokkisteaddji galgá addit iežas cealkámušas stivrii njukčamánu 15. beaivvi rádjai.

14 §

Nama čállin

Guolledoallogouovllu nama čállá stivrra ságadoalli dahje doaimmajodíheaddji.

15 §

Mearrádusa vuigen ja nuppástusohcan

Dat, gean vuogatvuhtii guolledoallogouovllu oktasaščoahkkin dahje stivra dahje doaimmajodíheaddji dahkan mearrádus guoská, sáttá gáibidit guolledoallogouovllu oktasaščoahkkimis mearrádusa njulgema dainna ákkain ahte mearrádus ii leat dahkkojuvvon lágaláš ortnegis dahje lea lágá, ásahusa dahje guolledoallogouovllu njuolggadusaid vuostá dahje spiehkasta das, mii geavahan- ja dikšunplánas lea mearriduvvon.

Jos njulgen ii čađahuvvo, sáttá njulgengáibádusa dahkan olmmoš ohcat nuppástusa váidimin hálldahusriktá. Njulgengáibádussii ja nuppástusohcamii heivehuvvo, maid dan birra lea fámus leahkki guolástanlágas ja hálldahuslágas mearriduvvon.

16 §

Njuolggadusaid nuppástuhettin

Guolledoallogouovllu njuolggadusaid sáttá nuppástuhettit oktasaščoahkkima mearrádusain. Rievaduvvon njuolggadusaid galgá ovdanbuktit guolledoalloeiseválddiide nannenláhkái.

Jos guolledoallogouovllu ráját rievaduvvojít dahje guovlu burgojuvvvo, mearrida guolledoallogouovllu oktasaščoahkkin, mo opmodat geavahuvvo.

Eará osiin čuvvojuvvvo guolástanlága ja dan vuodul addojuvvon ásahusaid ja mearrádusaid sihke searvelága 11, 17, 20, 22, 24 §:a, 26 §:a 2 momeantta, 27–31 §:a, 35 §:a 2 momeantta ja 36 §:a.

Dát njuolggadusat leat dohkkehuvvon guolledoallogouovllu oktasaščoahkkimis 28.9.2020

Guolledoallogouovllu oktasaščoahkkima beales Ohcejogas 20.01.2021

Doaimmajodíheaddji

Niilo I Aikio

Ságadoalli

Mika Aikio

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš lea nannen njuolggadusaid 15.02.2021